

**UCHWAŁA NR V/31/2015
RADY MIASTA GORZOWA WLKP.**

z dnia 28 stycznia 2015 r.

**w sprawie przyjęcia programu wsparcia rodziny i rozwoju pieczy zastępczej
w Gorzowie Wlkp. na lata 2015 - 2017.**

Na podstawie art. 56, art. 176 pkt 1, art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2013r. poz. 135 ze zm.), art. 18 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. 2013r. poz. 594 ze zm.) oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. 2013r. poz. 595 ze zm.) uchwala się, co następuje:

**Rozdział 1.
Wprowadzenie**

§ 1. Uchwala się program wsparcia rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Gorzowie Wlkp. na lata 2015 - 2017.

§ 2. Podstawą do opracowania programu jest ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie z dniem 01 stycznia 2012r. Powyższa ustawa nakłada na gminę i powiat obowiązek opracowania 3 - letniego gminnego programu wspierania rodziny i 3 – letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej, zawierającego między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

§ 3. Program został opracowany w oparciu o aktualną sytuację społeczno – ekonomiczną środowiska lokalnego oraz analizę dotychczasowych rozwiązań w zakresie udzielania pomocy i wsparcia rodzinie w tym zabezpieczenia pieczy zastępczej. Podstawą programu jest praca socjalna na rzecz rodziny ukierunkowana na poprawę jej funkcjonowania w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Podstawowym zaś ogniwem programu jest pracownik socjalny który w swoich działaniach wykorzystuje wszelkie dostępne narzędzia pracy oraz rozwiązania o charakterze interdyscyplinarnym. Program wsparcia rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Gorzowie Wlkp. jest programem partnerskim skupiającym instytucje ściśle ze sobą współpracujące w rozwiązywaniu problemów dziecka i rodziny. Współpraca między uczestnikami programu odbywa się na podstawie wspólnie wypracowanych procedur. Program zakłada spójność działań pomiędzy samorządem gminnym, powiatowym i wojewódzkim. Zakłada także jak najwcześniejszą pomoc dziecku i rodzinie w ich środowisku rodzinnym. Podlega on stałemu monitoringowi i ewaluacji. Działania w ramach programu weryfikowane będą w okresach 3-letnich zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Działania systemu koordynowane będą przez Gorzowskie Centrum Pomocy Rodzinie.

**Rozdział 2.
Cele Programu**

§ 4. Celem głównym programu jest wsparcie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych umożliwiające ograniczanie umieszczeń dzieci poza rodziną.

§ 5. Program posiada następujące cele operacyjne:

- 1) podejmowanie działań profilaktycznych ukierunkowanych na wzmocnienie rodziny i nie umieszczanie dziecka poza jego środowiskiem rodzinnym (cel priorytetowy);

- 2) praca na rzecz reintegracji rodzin poprzez zapewnienie spójności i ciągłości oddziaływań na rodzinę również po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) tworzenie zawodowych rodzin zastępczych (cel priorytetowy);
- 4) przekształcenie placówek opiekuńczo – wychowawczych zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 5) budowa szerokiej koalicji ponadresortowej, działającej na rzecz dziecka i rodziny, poprzez pracę w zespołach interdyscyplinarnych.

Rozdział 3.

Działania podejmowane w ramach programu

§ 6. Działania podejmowane w ramach programu odbywają się w czterech obszarach przy czym w każdym z tych obszarów pracownik socjalny pełni rolę osoby prowadzącej rodzinę.

1. Obszar profilaktyki obejmujący działania kierowane do wszystkich rodzin, w celu zapobiegania dysfunkcjom.

- 1) inicjowaniu i realizowaniu programów służących prawidłowemu funkcjonowaniu rodzin oraz wspieraniu rozwoju dzieci i młodzieży;
- 2) wzmacnianiu czynników zapobiegających dezorganizacji życia rodzinnego.
- 3) kształtowaniu i wspieraniu edukacji i poradnictwa rodzinnego w zakresie diagnozy zagrożeń i uzależnień wśród dzieci i młodzieży oraz organizowaniu zajęć o charakterze informacyjno - warsztatowym w zakresie poszerzania wiedzy rodziców dotyczącej rozwoju i potrzeb dzieci, młodzieży
- 4) promowaniu oraz upowszechnianiu wiedzy na temat praw dziecka.

2. Obszar prewencji obejmujący działania wspierające, zapobiegające odbieraniu dzieci z rodzin naturalnych i umieszczaniu w zastępczych formach opieki. Praca z rodziną odbywa się na podstawie sporządzonej diagnozy problemowej oraz planu pracy i wspierania rodziny. W realizacji planu pracownik socjalny dysponuje narzędziami w postaci: kontraktu socjalnego, wsparcia asystenta rodziny, rodziny wspierającej i placówek wsparcia dziennego oraz innych instytucji działających w ramach programu. Efektem działań pracownika socjalnego w obszarze profilaktyki są: wzmocnienie rodziny w stopniu gwarantującym prawidłowe i samodzielne sprawowanie opieki nad dzieckiem albo w przypadku braku efektywności pracy socjalnej przygotowanie wniosku do sądu o zabezpieczenia pieczy nad dzieckiem. W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia dziecka, pracownik socjalny zobowiązany jest do natychmiastowego odebrania dziecka z rodziny i zabezpieczenie optymalnej pieczy zastępczej uwzględniając zasadę udzielenia pomocy dziecku przez najbliższą rodzinę.

3. Obszar działań interwencyjnych obejmujący pracę pracownika socjalnego z rodziną naturalną, pozbawioną władzy rodzicielskiej lub z jej ograniczeniem, ukierunkowaną na reintegrację tej rodziny. W tym obszarze najważniejszym elementem programu jest ścisła współpraca pracowników socjalnych na poziomie gminy, powiatu i województwa (dział pomocy środowiskowej, zespół do spraw pieczy zastępczej, ośrodek adopcyjny). Współpraca pomiędzy w/w szczeblami samorządu polegać będzie na: kontynuowaniu pracy pracownika socjalnego z rodziną, której zostały ograniczone prawa rodzicielskie i dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej; regularnym dokonywaniu oceny sytuacji rodzinnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej; dokonywaniu oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W tym obszarze szczególny nacisk położony zostanie również na rozwój rodzinnej pieczy zastępczej zwłaszcza na zwiększenie liczby zawodowych rodzin zastępczych, w tym pogotowi rodzinnych, rodzinnych domów dziecka oraz rodzin specjalistycznych. W tym celu prowadzone będą następujące działania:

- 1) regularne prowadzenie kampanii społecznych i akcji promujących ideę pieczy zastępczej,
 - 2) prowadzenie odpowiedniej polityki wspierania i wynagradzania rodzin zastępczych, w tym:
 - a) organizowanie szkoleń dla istniejących rodzin zastępczych w celu podnoszenia ich kwalifikacji;
 - b) organizowanie dla rodzinnych form opieki zastępczej grup wsparcia;
 - c) zorganizowaniu pomocy wolontariuszy dla rodzin w wypełnianiu przez nich funkcji rodziny zastępczej;
 - d) zapewnienie rodzinom zastępczym i umieszczonym dzieciom pomocy specjalistycznej, zwłaszcza psychologicznej;
 - e) objęcie zawodowych rodzin zastępczych wsparciem rodzin pomocowych.
- Efektem pracy w obszarze interwencyjnym jest: reintegracja rodziny lub zabezpieczenie optymalnej pieczy zastępczej lub adopcja. Ważnym elementem jest również maksymalne skrócenie pobytu dziecka poza jego środowiskiem rodzinnym.

4. Obszar działań wspierających obejmujący wsparcie i pomoc rodzinom zreintegrowanym. Rodzina zreintegrowana nadal objęta jest pomocą lub wsparciem. Zakres i czas wsparcia dostosowany jest do potrzeb i specyficznej sytuacji konkretnej rodziny. Pomoc świadczona jest przez pracownika socjalnego, który prowadzi rodzinę również przy pomocy innych instytucji zajmujących się problematyką dziecka i rodziny.

Rozdział 4. Efekty programu

§ 7. Oczekiwane efekty działań podejmowanych w ramach programu:

- 1) poprawa funkcjonowania rodziny w zakresie funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- 2) reintegracja rodzin;
- 3) rozwój rodzinnych zawodowych form pieczy zastępczej;
- 4) ograniczenie czasu pobytu dziecka poza rodziną naturalną;
- 5) ograniczenie zjawiska uzależnienia od pomocy i powielania wzorców patologii poprzez aktywizowanie rodziny do podejmowania zadań zmierzających do reintegracji.

Rozdział 5. Ustalenie limitów

§ 8. Ustala się na lata 2015 - 2017 następujące limity rodzin zastępczych zawodowych:

- 1) rok 2015 - utworzenie 3 pogotowi rodzinnych, 1 rodzinnego domu dziecka;
- 2) rok 2016 - utworzenie 3 pogotowi rodzinnych, 1 rodzinnego domu dziecka, 1 rodziny specjalistycznej;
- 3) rok 2017 - utworzenie 3 pogotowi rodzinnych, 1 rodzinnego domu dziecka.

Rozdział 6. Ewaluacja programu.

§ 9. Program podlega stałemu monitoringowi i ewaluacji. Działania w ramach programu weryfikowane będą w okresach 3 - letnich zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Rozdział 7. Ustalenia końcowe

§ 10. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2015 roku.

§ 11. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gorzowa Wlkp.

Przewodniczący Rady
Miasta

Robert Surowiec